

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/351/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613213012
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6613213012.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v spore žalobcu G. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., L. R./XX, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému L. life životná poisťovňa, a. s. „v konkurze“, so sídlom N., Q. 2, R.: XX XXX XXX, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č. k. 9C/65/2013-343 zo dňa 23. 03. 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C/2285/2012 zo dňa 19. 01. 2012, vydaný v právnej veci žalobcu L. life životná poisťovňa, a. s. proti žalovanému G. Z., nar. XX. XX. XXXX, ktorému bola rozhodcovským rozsudkom uložená povinnosť zaplatiť sumu 167,70 EUR a trovy rozhodcovského konania 276 EUR.

2. Okresný súd v súlade s právnym názorom Krajského súdu Banská Bystrica vysloveným v predošlom zrušujúcom uznesení č. k. 16Co/1047/2015-312 zo dňa 28. 01. 2016 dokončil spor o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a zrušenie rozhodcovského rozsudku v konaní, ktoré začalo pred 01. 01. 2015 s poukazom na § 372w Občianskeho súdneho poriadku a § 243d ods. 1 Exekučného poriadku.

3. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený 19. 06. 2013. Žaloba bola podaná dňa 12. 07. 2013 včas, v 30 dňovej lehote ustanovenej § 41 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2014. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 29. 12. 2008 bola uzavretá poisťná zmluva č. XXXXXXXXXXXX, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, lebo žalovaný pri jej uzavretí konal v rámci predmetu svojej činnosti a žalobca uzavrel zmluvu ako fyzická osoba - spotrebiteľ. Poisťná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom tlačive. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodol rozhodcovský súd, je uvedená v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok (ďalej len VPP) - Rozhodcovské konanie. Dojednanie v rozhodcovskej doložke má univerzálnu povahu a bezvýhradne zaväzuje aj všetkých právnych nástupcov zmluvných strán. Aj keby žalobca nepodpísal osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 k Poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, platila by XV. časť VPP „Rozhodcovské konanie“, z ktorej vyplýva, že spory medzi účastníkmi budú riešené výlučne prostredníctvom rozhodcovského súdu, pričom VPP sú s poukazom na ustanovenia § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka súčasťou zmluvy. Žalobca nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvného dojednania o rozhodcovskej doložke, ktorá nebola individuálne dojednaná.

4. Okresný súd zistil dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z. z., pretože rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a z toho dôvodu je neplatná, a ďalej zistil, že v rozhodcovskom konaní bola podľa § 40 ods. 1 písm. h) zák. č. 244/2002 Z. z. porušená zásada rovnosti účastníkov už pri výbere rozhodcu, lebo rozhodcovský súd vytvára podľa potreby žalovaný. Z dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) v spojení s § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. bude pokračovať súdne konanie o žalobe, ktorá bola pôvodne podaná na rozhodcovskom súde.

5. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 40 ods. 1 písm. c) a h), ods. 2, § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 52, § 53 Občianskeho zákonníka. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 331,50 EUR vzhľadom na to, že žalobca bol od súdneho poplatku oslobodený a na výsledok konania, v ktorom bol žalovaný neúspešný. Rozhodnutie o náhrade trov konania si okresný súd vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

6. Proti rozsudku okresného súdu podal žalovaný odvolanie zo dňa 17. 05. 2016 v zákonnej 15 dňovej lehote prostredníctvom právneho zástupcu, ktorým bol advokát. V odvolaní napadol rozsudok aj postup súdu s tým, že dôvody odvolania doplní na výzvu súdu podľa § 209 ods. 1 veta prvá OSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne.

7. Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

9. Podľa § 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení platnom do 31. 12. 2014, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 43 ods. 1 zák. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4, písm. r) Občianskeho zákonníka, v znení platnom do 31. 12. 2014, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2, veta prvá, Civilného sporového poriadku, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné. Okresný súd založil svoje rozhodnutie o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy na zistení, že nebola individuálne dojednaná, mala formulárovú formu a od spotrebiteľa vyžadovala, aby spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Odvolací súd sa stotožňuje s

dôvodmi, pre ktoré okresný súd zrušil rozhodcovský rozsudok podľa § 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení platnom do 31. 12. 2014. Okresný súd urobil správny záver, že zo spôsobu zaradenia rozhodcovskej doložky do Všeobecných poisťných podmienok odporcu nevyplývalo, že by bola táto doložka s navrhovateľom individuálne dojednaná. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť spôsob riešenia sporu a núti ho podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, čím mu odoberá možnosť brániť svoje práva na všeobecnom súde. Zhodne s rozhodovacou praxou všeobecných súdov okresný súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku. Okresný súd skutkovo a právne odôvodnil, prečo je rozhodcovská zmluva neplatná a že rozhodcovským rozsudkom boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Okresný súd vec skutkovo a právne posúdil správne a rozhodnutie v potrebnom rozsahu odôvodnil.

11. Odvolací súd nezistil vady konania, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti. Z rozhodovacej praxe je odvolaciemu súdu známe, že žalovaný bol v konaní zastúpený advokátom, ktorý zastupoval žalovaného aj v iných konaniach s rovnakým predmetom konania. Okresný súd správne uložil v konaní neúspešnému odporcovi, na ktorého prešla poplatková povinnosť, zaplatiť trovy štátu na súdnom poplatku na účet Okresného súdu Lučenec. Vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného po skončení konania na súde prvej inštancie nebránilo rozhodnúť o odvolaní, keďže nejde o posúdenie takého nároku, ktorý možno uplatniť výlučne v konkurznom konaní.

12. Po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení rozhodcovského rozsudku, bude súd prvej inštancie ďalej konať, k čomu ho zaväzuje ustanovenie § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení platnom do 31. 12. 2014. V ďalšom konaní bude posudzovať, či nároky veriteľa pôvodne uplatnené v rozhodcovskom konaní sú dôvodné alebo nie. Pokiaľ však trvajú účinky konkurzu vyhláseného na majetok žalovaného, ktorý v ďalšom konaní vystupuje na strane žalobcu, bude úlohou súdu prvej inštancie konať so správcom konkurznej podstaty a vyzvať ho, či trvá na podanej žalobe alebo berie žalobu späť.

13. Okresný súd si rozhodnutie o trovách strán sporu na súde prvej inštancie vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Trovy, o ktorých sa rozhoduje v tomto konaní, nie sú súčasťou trov konania, v ktorom sa má pokračovať.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, žiadne trovy nevznikli a z toho dôvodu sa žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepriznala.

15. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP.